

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 321

Devlet Yatırım Bankası hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 1/308; C. Senatosu 1/284)

(Not : M. Meclisi Sıra Sayısı : 304)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3353 - 16330

28 . 8 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 27 . 8 . 1963 tarihli 125 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Devlet Yatırım Bankası hakkındaki kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu tasarı 12 . 8 . 1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 9, 10, 11 . 7 . 1963, 19, 21, 22, 26 ve 27 . 8 . 1963 tarihli 111, 112, 113, 120, 121, 122, 124 ve 125 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 304)

Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyon
Esas No. : 1/284
Karar No. : 2

10 . 10 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza havale edilen «Devlet Yatırım Bankası hakkında kanun tasarısı» nın Millet Meclisinin 27 . 8 . 1963 tarihli 125 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiş bulunan metni Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle ve Yüksek Murakabe Heyetinden izahat alınmak suretiyle komisyonumuzca incelendi.

I - Komisyonumuz, sözü geçen tasarıya ait genel gerekçeyi uygun görmüştür.

II - Komisyonumuz Millet Meclisince kabul edilen 6, 7, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30 ve 31 nci maddelerle geçici madde 1, 2 ve 4 ü aynen kabul etmiştir.

III - Komisyonumuzca 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 18, 27 nci maddelerle geçici madde 3 metninde yapılan değişikliklere gelince :

Madde 1. — Madde dil bakımından düzeltilmiş «Maliye Bakanlığına bağlı olarak» ifadesi «İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki kanun tasarısı» na uygun bir su-

rette «ilgili olduğu bakanlık Maliye Bakanlığdır.» şekline çevrilmiş ve «kuruluş ve hukukî bünye» başlığını taşıyan bu maddede yer almaması gereken «şube açamaz, kasa işlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası vasıtasıyla yürütülür» fıkrası metinden çıkarılmıştır.

Madde 2. — Maddenin başlığına «ve yetki» kelimeleri ilâve edilmiş birinci fıkrada «görev» tâbirinin tekerrürünü önlemek üzere fıkra sonundaki «görevleri» tâbiri «işleri» şeklinde değiştirilmiş üçüncü fıkraya «şube açamaz» cümlesi ilâve edilmiştir.

Madde 3. — Başlığa «deyimi» kelimesi ilâve edilmiş metindeki bâzı noktalamalar düzeltilmiştir.

Madde 4. — «Anlamı» kelimesi «deyimi» şeklinde düzeltilmiş ve metinde kullanılan «sermaye malları» kelimeleri bankanın kuruluş maksat ve gayesine ve yerleşmiş terminolojiye uygun bir surette «sabit kıymetler» şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 5. — Bu maddenin (b) bendinin 2 numaralı fıkrasındaki «T. C. Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Kurumu kaynaklarından İktisadi Devlet Teşekküllerinin kredi ihtiyacına tahsis edilebilecek meblâğlar banka tahvillerine yatırılır» fıkrası çıkarılarak bu konu tasarıda ayrı bir madde, 9 neu madde mevzu yapılmış ve gereken sarahat verilmiştir. Aynı bendin 3 ve 5 numaralı fıkralarındaki «açılacak», «verilecek», «yapacakları», «açacakları» kelimeleri «açılabilecek», «verilebilecek», «yapabilecekleri», «açabilecekleri» şeklinde değiştirilerek Hazinesinin bankaya açabileceği kredi ve verebileceği avanslar ile İktisadi Devlet Teşekküllerinin bankaya yapabilecekleri tevdiat ve açacakları cari hesaplar bunların ihtiyar ve imkânlarına bırakılmak suretiyle muhtariyet ve sorumluluklarının zarurî kıldığı serbestinin korunması sağlanmıştır.

Madde 8. — Bu maddede «tahvilât» kelimeleri «tahviller» şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 9. — İktisadi Devlet Teşekküllerinin devamlılık gösteren finansman fazlalarını banka tahvillerine yatırması âmir hükmünü ihtiva eden bu madde teşekküllerin esasen kifayetsiz bulunan sermayelerini kullanma hususunda taşıdıkları sorumluluk ve işlemleri için haiz olmaları gereken malî serbesti ile uzlaşabilir, mahiyetinde görülmediğinden tasarıdan çıkarılmış ve yerine 9 neu madde olarak sorumluluk ve malî muhtariyet esasları mahfuz tutulmak kaydıyla finansman fazlası imkânları muhtemel bulunan T. C. Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Kurumu kaynaklarından, bu sandık ve kurumun yıllık çalışma ve finansman programlarında İktisadi Devlet Teşekküllerinin kredi ihtiyaçlarına tahsis edebilecekleri meblâğları Devlet Yatırım Bankası tahvillerine - bu sandık ve kurunca bu paralara ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde banka tarafından bu tahvillerin normal değeri üzerinden derhal satın alınması şartıyla - yatırımlarını sağlayacak hüküm konmuştur.

Madde 10. — Bu maddenin son fıkrasında atıf ile ilgili, bir yanlış düzeltilmiştir.

Madde 11. — Birinci satırdaki «istenebilmesi» kelimesi istenilebilmesi şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 12. — Bu maddeye teşekküllerin projelerin hazırlanmasındaki sorumluluklarını kaydırmamak, zaman kaybına ve lüzumsuz masraflara sebebiyet vermemek maksadıyla kredinin şekil ve şartlarını tesbit için projelerin esas itibarıyla malî yönden ve üç ay içinde inceleneceği ve konunun maddedeki hakem kuruluna getirildiği takdirde bu kurulca 15 gün içinde karara bağlanacağı sarahatle ifade edilmiştir.

Madde 15. — Bu maddede Maliye Bakanının yönetim kuruluna inha edeceği iki üyeden birinin Sanayi Bakanının inhasına bırakılması suretiyle en çok sayıda İktisadi Devlet Teşekkülleriyle ilgili Bakanlığa da Devlet Yatırım Bankası Yönetim Kuruluna yapılacak inhada yer verilmiş bulunmaktadır.

Madde 18. — Bankanın personel kadrosunun önemine binaen, Maliye Bakanının onayı ile değil Maliye Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tesbiti uygun görülerek birinci fıkraya ona göre düzeltilmiş; ikinci fıkradaki «hizmetlileri» ve «hizmetlilerinin» kelimeleri «İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki kanun tasarısı» nda olduğu gibi «personeli» ve «personelinin» şeklinde değiştirilmiş ve son fıkrada sözleşme ile çalıştırılacak personelin projelerin incelenmesi ve takibi ile görevli olanlara hasrı uygun görülmüştür.

Madde 27. — Bu maddede bahsi geçen 154 sayılı Kanunun tarihinin de yazılması uygun görülerek madde o şekilde düzeltilmiştir.

Geçici madde 3. — Bu maddede Devlet Yatırım Bankasının çalışmaya başlayacağı tarihin 1 . 1 . 1964, Amortisman Kredi Sandığının tasfiyesine başlanacağı tarihin 31 . 12 . 1963 olarak tesbiti uygun görülerek madde ona göre düzeltilmiştir.

IV - Komisyonumuz bu kanun tasarısının Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif etmeyi kararlaştırmıştır.

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Bursa
Ş. Kayalar

Sözcü
Giresun
S. Orhon

Kâtip
Zonguldak
T. R. Baltan

Tabii Üye
Tümü hakkında söz hak-
kım mahfuz, bâzı husus-
lar hakkında muhalefet
serhi eklidir.
S. Özgür

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Â. Artus

Artvin
F. Alpaslan
İmzada bulunamadı

Tokat
Söz hakım saklıdır.
Z. Betil

Siirt
12 nei maddeye
muhalifim.
L. Aykut

Sinop
Söz hakım mahfuzdur.
S. Batur

Bursa
Muhalifim söz hakım mahfuzdur.
B. Güzey

25 . 9 . 1963

Muhalefet serhi

Bu tasarı gerçek ve bağımsız bir bankanın kurulmasından ziyade «sermaye tevzi bürosu» şeklinde bir organın kurulmasını sağlamaktadır.

Bünyesinin teşkili bakımından ilgili Bakanlar ve Bakanlar Kuruluna karşı gereken muhtariyetini muhafaza edebilecek ve onların isteklerine mukavemet edecek bünyede değildir.

Keza Yüksek Murakabe Heyetinin Devlet Yatırım Bankası hakkında ortaya koyduğu sorumluların tasarıda çözülemediği ve nasıl çözümleneceği hakkında da bir prensip kararı yoktur.

Kararlaştırılmış projelerin banka tarafından etüdünden doğan, teşebbüs ile olacak ihtilâfların halli için hakem yoluna gidilmesi, telifçi bir görüş olup, sistematüğün dışındadır. Aynı zamanda da bu mekanizma ağır işlemek istidadındadır.

Bankanın sermayesiyle sınırlı olmaksızın tahvilât çıkarmak suretiyle borçlanmaya yetkili kılınması da, piyasa üzerinde enflasyonist bir tesir icra edecektir.

C. Senatosu Tabii Üye
S. Özgür

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Devlet Yatırım Bankası hakkında kanun tasarısı

BÖLÜM : I

Genel hükümler

Kuruluş ve Hukukî bünye

MADDE 1. — Maliye Bakanlığına bağlı olarak, özel hukuk hükümlerine tabi ve tüzel kişiliğe sahip muhtar bir «Devlet Yatırım Bankası» kurulmuştur.

Banka bir iktisadi devlet teşekkülü olup bu kanun ve «İktisadi Devlet Teşekkülleri, Müesseseleri ve İştirakleri Hakkındaki Kanun» hükümlerine göre yönetilir ve denetlenir.

Bankanın merkezi Ankara'dır, şube açamaz. Kasa işlemleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası vasıtasıyla yürütülür.

Görev

MADDE 2. — Bankanın görevi İktisadi Devlet Teşekküllerinin yatırımları için gerekli kredileri sağlamak, gerektiğinde bu maksatla garanti vermek, bu kanun ve diğer kanunlarla kendisine verilen görevleri yapmaktır.

Banka, hisse senedi satınalmak veya sermayeye iştirak etmek suretiyle ve başka yollarla kamu sektörüne ve özel sektöre dâhil teşebbüs, kurum ve kişilerle ortaklık kuramaz ve kurulmuş olanlara katılamaz.

Banka, teşkilâtı için gerekli olanlar dışında gayrimenkul edinemez.

Alacakların tahsilini sağlamak maksadiyle ve diğer sebeplerle tesahubedilen hisse senetleri ve gayrimenkuller en kısa zamanda elden çıkarılır.

İktisadi Devlet Teşekkülü

MADDE 3. — Bu kanunun uygulanması bakımından iktisadi devlet teşekkülü, deyimi, «İktisadi Devlet Teşekkülleri, Müesseseleri ve İştirakleri Hakkındaki Kanunun şümülüne giren teşekkülleri» ifade eder.

Yatırım anlamı

MADDE 4. — Bu kanunun uygulanması bakımından «yatırım» deyimi, teşekkülün faaliyeti ile ilgili maddi ve maddi olmayan sermaye mallarına yapılan ilâveyi ifade eder.

Sermaye mallarının iktisadi değerlerini artıracak nitelikte olan esaslı onarım ve yenilemeler de yatırım sayılabilir.

Kaynaklar

MADDE 5. — Bankanın kaynakları aşağıda gösterilmiştir.

a) Öz kaynaklar :

1. Sermaye,
2. İhtiyatlar,
3. Provizyonlar ve karşılıklar,

b) Yabancı kaynaklar :

1. Bankalar Kanununun değişik 33 ncü maddesine göre tesis edilen mevduat munzam karşılıklarından 301 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi ile Amortisman ve Kredi Sandığına bırakılan meblâğlar,

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Devlet Yatırım Bankası hakkında kanun tasarısı

BÖLÜM : I.

Genel hükümler

Kuruluş ve hukukî bünye

MADDE 1. — Özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe ve özerkliğe sahip muhtar bir «Devlet Yatırım Bankası» kurulmuştur.

Banka bir İktisadi Devlet Teşekkülü olup bu kanun ve «İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki Kanun» hükümlerine göre yönetilir ve denetlenir.

Bankanın merkezi Ankara'dadır, ilgili olduğu Bakanlık Maliye Bakanlığıdır.

Görev ve yetki

MADDE 2. — Bankanın görevi; İktisadi Devlet Teşekküllerinin yatırımları için gerekli kredileri sağlamak, gerektiğinde bu maksatla garanti vermek, bu kanun ve diğer kanunlarla kendisine verilen işleri yapmaktır.

Banka, hisse senedi satınalmak veya sermayeye iştirak etmek suretiyle ve başka yollarla kamu sektörüne ve özel sektöre dâhil teşebbüs kurum ve kişilerle ortaklık kuramaz ve kurulmuş olanlara katılamaz.

Banka, şube açamaz ve teşkilâtı için gerekli olanlar dışında gayrimenkul edinemez.

Alacakların tahsilini sağlamak maksadiyle ve diğer sebeplerle tesahubedilen hisse senetleri ve gayrimenkuller en kısa zamanda elden çıkarılır.

İktisadi Devlet Teşekkülü deyimi

MADDE 3. — Bu kanunun uygulanması bakımından «İktisadi Devlet Teşekkülü» deyimi, İktisadi Devlet Teşekkülleriyle müesseseleri ve iştirakler hakkındaki Kanunun şümulüne giren teşekkülleri ifade eder.

Yatırım deyimi

MADDE 4. — Bu kanunun uygulanması bakımından «Yatırım» deyimi, teşekkülün faaliyeti ile ilgili maddi ve maddi olmayan sabit kıymetlere yapılan ilâveyi ifade eder.

Sabit kıymetlerin iktisadi değerlerini artıracak nitelikte olan esaslı onarım ve yenilemeler de yatırım sayılır.

Kaynaklar

MADDE 5. — Bankanın kaynakları aşağıda gösterilmiştir.

a) Öz kaynaklar :

1. Sermaye,
2. İhtiyatlar,
3. Provizyonlar ve karşılıklar,

b) Yabancı kaynaklar :

1. Bankalar Kanununun değişik 33 nci maddesine göre tesis edilen mevduat munzam karşılıklarından 301 sayılı Kanunun 4 nci maddesi ile Amortisman ve Kredi Sandığına bırakılan meblâğlar.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

2. Çıkarılacak tahviller hâsılatı (T. C. Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Kurumu kaynaklarından İktisadi Devlet Teşekküllerinin kredi ihtiyacına tahsis edilebilecek meblâğlar Banka tahvillerine yatırılır.)

3. Hazinece Bankaya açılacak krediler ve verilecek avanslar,

4. Bankanın, gerektiğinde Hazine kefaleti ile, yerli ve yabancı malî müesseselerden sağlayacağı krediler,

5. İktisadi Devlet Teşekküllerinin Bankaya yapacakları tevdiat ve Banka nezdinde açacakları alacaklı cari hesaplar,

6. Kanun ve kararlarla Bankaya sağlanan diğer kaynaklar.

Sermaye

MADDE 6. — Bankanın sermayesi 1 000 000 000 liradır. Bu meblâğ aşağıda gösterilen kaynaklardan sağlanır.

a) Amortisman ve Kredi Sandığının öz varlığı,

b) Bütçeden ödenecek paralar,

c) İç Finansman Fonunun bankaya devir tarihindeki aktif toplamı ile ödenmesi gereken pasifi arasındaki fark,

d) Bankanın yıllık sâfi kârından sermayeye mahsubedilmek üzere ayrılan kısım,

İhtiyat ve provizyonlar

MADDE 7. — Yıllık sâfi kârın % 15 i nominal sermayenin % 50 sine ulaşınca kadar muhtemel zararları karşılamak üzere ihtiyat akçesi olarak ayrılır.

Sermayenin tamamı ödendikten sonra sâfi kârın % 10 u olağanüstü ihtiyat akçesi olarak ayrılır.

Yatırım Bankası işletmeciliğinin gerektirdiği her türlü provizyon ve karşılıkların tesisine Banka yetkilileri mecburdurlar.

Tahvilât çıkarmak suretiyle borçlanma

MADDE 8. — Banka, Maliye Bakanlığının kefaleti ile sermayesiyle sınırlı olmaksızın tahvilât çıkarmak suretiyle borçlanmaya yetkilidir.

Banka tarafından çıkarılacak tahvillerin her tertibinin tutarı, itfa süresi, ihraç fiyatı ve faiz oranı Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca, diğer şartları Yönetim Kurulu tarafından belirtilir.

Tahvillerin kupon ve ikramiyeleri, ödenmesi gerektiği tarihten itibaren beş yıl, itfa bedelleri ise ödenmesi gerektiği tarihten itibaren on yıl sonra Banka lehine zaman aşımına uğrar.

İkramiyeli tahviller kur'a çekmek suretiyle itfa olunur. Diğer tahviller, fiyatları başabaştan aşağı olduğu sürece Bankanın portföyünden veya borsadan satınalma yoluyla, bu yollarla gerekli miktarda tahvil sağlamanın mümkün olmaması veya tahvillerin fiyatlarının başabaşı bulmuş veya aşmış olması halinde kur'a çekmek suretiyle itfa edilirler.

Bankanın tahvilleri, Devlet tahvillerinin sahip bulunduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden faydalanır.

İktisadi Devlet Teşekküllerinin tahvil alma mecburiyeti

MADDE 9. — İktisadi Devlet Teşekkülleri, devamlılık gösteren finansman fazlalarını Banka tahvilâtına yatırır.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

2. Çıkarılacak tahviller hâsılatı,
3. Hazinece Bankaya açılabilir krediler ve verilebilecek avanslar,
4. Bankanın, gerektiğinde Hazine kefaleti ile, yerli ve yabancı malî müesseselerden sağlayacağı krediler,
5. İktisadi Devlet Teşekküllerinin bankaya yapabilecekleri tevdiat ve banka nezdinde açabilecekleri alacaklı cari hesaplar,
6. Kanun ve kararlarla Bankaya sağlanan diğer kaynaklar.

Sermaye

MADDE 6. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

İhtiyat ve provizyon

MADDE 7. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Tahviller çıkarmak suretiyle borçlanma

MADDE 8. — Banka, Maliye Bakanlığının kefaleti altında sermayesiyle sınırlı olmaksızın tahviller çıkarmak suretiyle borçlanmaya yetkilidir.

Banka tarafından çıkarılacak tahvillerin her tertibinin tutarı, itfa süresi, ihraç fiyatı ve faiz oranı Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bankalar Kurulunca, diğer şartları Yönetim Kurulu tarafından belirtilir.

Tahvillerin kupon ve ikramiyeleri, ödenmesi gerektiği tarihten itibaren beş yıl, itfa bedelleri ise ödenmesi gerektiği tarihten itibaren on yıl sonra Banka lehine zaman aşımına uğrar.

İkramiyeli tahviller kur'a çekmek suretiyle itfa olunur. Diğer tahviller, fiyatları başabaştan aşağı olduğu sürece Bankanın portföyünden veya borsadan satınalma yoluyla, bu yollarda gerekli miktarda tahvil sağlamanın mümkün olmaması veya tahvillerin fiyatlarının başabaşı bulunmuş veya aşmış olması halinde kur'a çekmek suretiyle itfa edilir.

Bankanın tahvilleri, Devlet tahvillerinin sahibolduğu her türlü hak, imtiyaz ve muafiyetlerden faydalanır.

T. C. Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Kurumu

MADDE 9. — T. C. Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Kurumu kaynaklarından, yıllık çalışma ve finansman programlarında İktisadi Devlet Teşekküllerinin kredi ihtiyaçlarına tahsis edilen meblâğlar Devlet Yatırım Bankası tahvillerine yatırılır.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Adı geçen paralara teşekküllerin ihtiyacı olduğu takdirde Banka bu tahvilleri derhal satın alır.

İktisadi Devlet Teşekküllerinin yıllık finansman ihtiyaçlarının tesbiti için yapılan incelemelerde bu mecburiyetin yerine getirilmiş olup olmadığı araştırılır ve ertesi yıl için Banka tahvilâtına yatırılması gereken miktarlarla teşekküllerden satın alınacak tahvil tutarları tesbit olunur.

BÖLÜM : II

Finansman işlemleri

Finansman plânı

MADDE 10. — İktisadi Devlet Teşekküllerinin karara bağlanmış yatırımları için gerekli paralardan kendi imkânlarıyla ve diğer şekillerde karşılanamıyan kısım bu bölümdeki esaslara göre Devlet Yatırım Bankası kredileri ile karşılanır.

Plânlanan yatırım kredisi ihtiyacından Banka imkânları ile karşılanamıyan kısım bu kanunun 5 ve 6 ncı maddesindeki hükümler uyarınca Maliye Bakanlığınca sağlanarak banka emrine verilir.

Banka tarafından finanse edilecek projeler

MADDE 11. — Bankadan yatırım kredisi istenebilmesi için finanse edilecek projenin teknik ve ekonomik bakımlardan uygun olduğunun ve kredi ile finansman ihtiyacı miktarının yetkili merciler tarafından kararlaştırılmış olması şarttır.

Bankaya verilecek borç isteme belgesine proje ve bunun dayandığı teknik, iktisadi ve mali etütlerin birer örneği eklenir.

Banka kredileri için yönetim kurulunca tâyin edilen en uzun süreye göre hesaplanacak taksitlerin ödenmesine rantabilite durumları elverişli olmayan projeler Bankanın kredilerinden faydalanamazlar.

MADDE 12. — Bankaca finanse edilmesi istenen projeler, kredinin şekil ve şartlarının tesbiti için Banka tarafından incelenir.

Banka elemanları tarafından yapılan incelemelerde bir noksanlığa raslanırsa proje yeniden incelenmek üzere kredi istiyen teşekküle geri çevrilebilir.

Banka tarafından itiraz edilen husus üzerinde taraflarca uyusulamaz veya projenin aranan nitelikte olmadığı ileri sürülerek kredi isteği geri çevrilen teşekkül Banka kararına itirazda bulunursa, konu Maliye Bakanlığı, kredi istiyen teşekküle ilgili Bakanlık, Devlet Plânlama Teşkilâtı, Banka ve kredi istiyen teşekkülün birer temsilcisinin katılacağı bir hakem kuruluna getirilir. Taraflar bu kurulun çoğunlukla vereceği karara uymak zorundadırlar.

Kredinin şekil ve şartları, proje üzerinde yapılan inceleme sonuçları ve finansmanda kullanılacak kaynaklar göz önünde bulundurulurak Yönetim Kurulunca tesbit olunur.

Kredilerin tabi tutulacağı faiz oranı, Ödünç Para Verme İşleri Kanunu gereğince tesbit edilen faiz oranını aşmamak üzere Maliye Bakanlığınca belli edilecek sınırlar arasında olarak finanse edilecek projenin mahiyeti göz önünde bulundurulurak tâyin olunur.

Belli projelerin finansmanı için sağlanan yabancı kaynaklardan elde edilen paralardan açılan kredilerde faiz oranı, bu kaynağın Bankaya olan maliyetine Maliye Bakanlığının onayı ile belli edilecek oranın eklenmesi suretiyle tesbit olunur.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

Adı geçen sandık ve kurumun yatırılan paralara ihtiyaçları olduğu takdirde banka bu tahvilleri derhal nominal değeri üzerinden satın alır.

BÖLÜM : II

Finansman işlemleri

Finansman plânı

MADDE 10. — İktisadi Devlet Teşekküllerinin karara bağlanmış yatırımları için gerekli paralardan kendi imkânları ile ve diğer şekillerde karşılanamayan kısım bu bölümdeki esaslara göre Devlet Yatırım Bankası kredileri ile karşılanır.

Plânlanan yatırım kredisi ihtiyacından banka imkânları ile karşılanamayan kısım bu kanunun 5 nci maddesinin (b) bendi hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca sağlanarak banka emrine verilir.

Banka tarafından finanse edilecek projeler

MADDE 11. — Bankadan yatırım kredisi istenilebilmesi için finanse edilecek projenin teknik ve ekonomik bakımlardan uygun olduğunun ve kredi ile finansman ihtiyacı miktarının yetkili merciler tarafından kararlaştırılmış olması şarttır.

Bankaya verilecek borç isteme belgesine proje ve bunun dayandığı teknik, iktisadi ve malî etütlerin birer örneği eklenir.

Banka kredileri için yönetim kurulunca tâyin edilen en uzun süreye göre hesaplanacak taksitlerin ödenmesine rantabilite durumları elverişli olmayan projeler bankanın kredilerinden faydalanamazlar.

MADDE 12. — Bankaca finanse edilmesi istenilen projeler ve bunların dayandığı teknik, iktisadi ve malî etütler, kredinin şekil ve şartlarının tesbiti için bankanın yetkili uzmanları tarafından üç ay içinde esas itibariyle malî yönden incelenerek bu konuda bir rapor düzenlenir.

İnceleme sonunda bir noksanlık görülmemişse dosya yönetim kuruluna sevk edilir.

İnceleme sonunda bir hata veya noksana raslanırsa bunun düzeltilmesi veya tamamlanması için proje, kredi isteyen teşekküle geri çevrilir.

Banka tarafından itiraz edilen husus üzerinde taraflarca uyusulamazsa veya projenin aranan nitelikte olmadığı ileri sürülerek kredi isteği reddedilirse, ilgili teşekkül, banka kararına itirazda bulunabilir.

Bu takdirde konu, Maliye Bakanlığı, kredi isteyen teşekkül ile ilgili bakanlık, Devlet Plânlama Teşkilâtı, banka ve kredi isteyen teşekkül temsilcilerinin katılacağı hakem kuruluna getirilir.

Taraflar, bu kurulun 15 gün içinde çoğunlukla vereceği karara uymak zorundadırlar.

Kredinin şekil ve şartları, proje üzerinde yapılan inceleme sonuçları ve finansmanda kullanılacak kaynaklar göz önünde bulundurulurken yönetim kurulunca tesbit olunur.

Kredi Sözleşmesi kredinin kullanılması inceleme yetkisi

MADDE 13. — Her kredi için ayrı bir sözleşme düzenlenir.

Krediler, proje için fiilen yapılacak giderlerin veya yapılacak işler ile satın alınacak mal bedellerinin Banka tarafından ödenmesi suretiyle kullanılır.

Teşekkül tarafından emanet suretiyle yapılan işlerde veya işin gerektirdiği hallerde diğer suretlerde yapılan işlerde veya satınalmalarda da harcama belgesi aranmaksızın ödeme yapılabilir. Ancak, avanslar üç ay içinde gider belgeleriyle kapatılır.

Banka, projenin tamamlanmasına kadar, bundaki gelişmeleri ve programa göre yürütülüp yürütülmediğini takip ve kontrol etmekle görevlidir. Kredi sözleşmesine aykırı durumlar tesbit olduğu takdirde ödemelerin durdurulacağı duyurulur ve gerekirse Maliye Bakanının tasvibi ile ödemeler durdurulur.

BÖLÜM : III

Yönetim

Yönetme ve temsil yetkisi

MADDE 14. — Banka, bu kanun ve diğer kanunlar göz önünde bulundurularak yönetim kurulunca alınacak kararlar uyarınca bir genel müdür tarafından yönetilir.

Yönetim Kurulu Bankanın işlemlerini sürekli olarak izliyerek gerekli tedbirleri almakla görevlidir.

Bankayı, idare ve kaza mercilerinde ve üçüncü şahıslara karşı genel müdür temsil eder.

Yönetim Kurulu

MADDE 15. — Bankanın Yönetim Kurulu, Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcıları ile Maliye Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulunca atanacak iki üyeden kurulur.

Genel Müdür aynı zamanda Yönetim Kurulunun başkanıdır.

Genel Müdür

MADDE 16. — Banka Genel Müdürü Maliye Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu tarafından atanır. Bu göreve atanabilmek için meslekî yüksek öğrenim görmüş olmak, Bakanlıkların veya Banka ve benzeri malî ve iktisadi kurumların bankacılık ve işletmecilik konularında ihtisas sahibi olmak şarttır.

Genel Müdür yardımcıları

MADDE 17. — Genel Müdüre işlerinde yardım etmek üzere iki Genel Müdür yardımcısı çalıştırılır.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

Kredinin tabi tutulacağı faiz oranı, ödünç para verme işleri kanunu ile tesbit edilen faiz oranını aşmamak üzere Maliye Bakanlığınca belli edilecek sınırlar arasında olmak ve finanse edilecek projenin mahiyeti göz önünde bulundurulmak suretiyle tâyin olunur.

Beli projelerin finansmanı için sağlanan yabancı kaynaklardan elde edilen paralardan açılan kredilerde faiz oranı, bu kaynağın bankaya olan maliyetine Maliye Bakanlığının onayı ile belli edilecek oranın eklenmesi suretiyle tesbit olunur.

Kredi sözleşmesi kredinin kullanılması inceleme yetkisi

MADDE 13. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 13 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

BÖLÜM : III

Yönetim

Yönetme ve temsil yetkisi

MADDE 14. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 14 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Yönetim kurulu

MADDE 15. — Bankanın Yönetim Kurulu, Genel Müdür ve Genel Müdür yardımcıları ile biri Maliye Bakanının diğeri Sanayi Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulunca atanacak iki üyeden kurulur.

Genel Müdür aynı zamanda Yönetim Kurulunun Başkanıdır.

Genel Müdür

MADDE 16. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 16 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Genel Müdür yardımcıları

MADDE 17. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 17 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Genel Müdür yardımcıları 16 ncı maddede belli edilen ihtisasa sahip ve Genel Müdür olabilmek için aranan şartları haiz bulunanlar arasından, Maliye Bakanının inhası üzerine Bakanlar Kurulu tarafından atanırlar.

Kadro ve personel rejimi

MADDE 18. — Bankanın personel kadrosu, yönetim kurulunun teklifi ve Maliye Bakanının onayı ile belli edilir.

Bankanın hizmetlileri İktisadi Devlet Teşekkülleri hizmetlilerinin tabi bulunduğu personel rejiminden faydalanır.

Banka Maliye Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile mukavele ile aylıklı veya yevmiyeli personel çalıştırabilir.

BÖLÜM : IV

Bütçe bilânço ve netice hesapları

Hesap dönemi

MADDE 19. — Bankanın hesap dönemi takvim yılıdır.

İşletme bütçeleri

MADDE 20. — Her hesap dönemi için bir işletme bütçesi düzenlenir.

İşletme bütçesi her hesap dönemi için hedefler esas alınarak Banka işletmeciliği prensiplerine uygun olarak hazırlanır.

İşletme bütçesi, Yönetim Kurulunun onayı ile kesinleşir.

Bilânço ve netice hesapları

MADDE 21. — Her hesap dönemi için dönemin bitimini takibeden üç ay içinde, bir bilânço ve netice hesabı düzenlenir.

BÖLÜM : V

Çeşitli hükümler

Kasa vâdinde değerlendirme

MADDE 22. — Banka kaynaklarının, İktisadi Devlet Teşekküllerinin toplam yatırım kredisi ihtiyaçları üstünde olan kısmı ile geçici kasa fazlaları İktisadi Devlet Teşekküllerine işletme kredisi açmak veya Devlet borçlanma tahvilleri ve Hazine bonoları satınalmak suretiyle işletilir.

Vergi muaflığı

MADDE 23. — Bankanın her çeşit mallarıyla hak ve alacakları ve işlemleri ve Bankaya vâkı olacak intikaller ve bunların tahakkuk, tahsil ve ödemelerine ait belge, alındı ve ilânlar her türlü vergi, resim ve harctan muaftır.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

Kadro ve personel rejimi

MADDE 18. — Bankanın personel kadrosu, Yönetim Kurulunca hazırlanır ve Maliye Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile tesbit olunur.

Bankanın personeli iktisadi Devlet Teşekkülleri personelinin tabi bulunduğu personel rejiminden faydalanır.

Banka, Maliye Bakanının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile projelerin incelenmesi ve takibi ile görevli personeli sözleşme ile aylıklı veya yövmiyeli olarak çalıştırabilir.

BÖLÜM: IV

Bütçe bilânço ve netice hesapları

Hesap dönemi

MADDE 19. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 19 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

İşletme bütçeleri

MADDE 20. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 20 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Bilânço ve netice hesapları

MADDE 21. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 21 nci madde aynen kabul edilmiştir.

BÖLÜM : V

Çeşitli hükümler

Kısa vâdede değerlendirme

MADDE 22. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 22 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Vergi muaflığı

MADDE 23. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 23 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Banka Genel Müdürünün Banka Kredilerini Tanzim Komitesi üyeliği

MADDE 24. — Bankalar Kanununun 47 nci maddesine göre kurulan Banka Kredilerini Tanzim Komitesinde Amortisman ve Kredi Sandığı Genel Müdürünün yerini Banka Genel Müdürü alır.

İhtiyatların yatırılması

MADDE 25. — Banka ihtiyatları hakkında, kanuni ihtiyat akçelerinin Devlet tahvillerine yatırılmasını emreden kanun hükümleri uygulanmaz.

Bankalar ve ödünç para verme işleri kanunlarına tabi olmayan muameleler

MADDE 26. — Banka bu kanun gereğince kendisine yapılacak tevdiatta, bu tevdiattan ve diğer kaynaklardan açacağı kredilerde Bankalar ve Ödünç para verme işleri kanunlarına bağlı değildir.

154 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi

MADDE 27. — 154 sayılı Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Amortisman ve Kredi Sandığının bu kanuna bağlı cetvelde yazılı daire, teşekkül, Banka ve kurumlara kendi kanununa göre yaptığı ikrazların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödenmiş taksitleriyle işlemiş faizleri ve 28 . 2 . 1963 tarihine kadar vâdesi gelecek taksitlerine dâhil resülmal miktarları ve vâdesi bu tarihten sonra gelecek taksit resülmallerinin konsolidasyon şümülüne giren faizleri 9 ncu madde hükmü dairesinde tahkim ve itfa olunur. 28 . 2 . 1966 tarihinden sonra vâdesi gelen taksitlerin resülmale tekabül eden kısımlarının konsolidasyon şümülüne giren faizleri üzerinden 9 ncu madde gereğince çıkarılacak tahvillerin verilmiş tarihi ile taksitlerin vâde tarihleri arasındaki süreler için % 6 nisbeti ile hesaplanan faizler Hazinece borçlanılacak miktardan indirilir.

Tüzük

MADDE 28. — Bu kanunun uygulanması bir tüzükle düzenlenir.

Amortisman ve Kredi Sandığının kaldırılması

MADDE 29. — Amortisman ve Kredi Sandığı hakkındaki 6115 ve 7348 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

BÖLÜM : VI

Geçici hükümler ve yürürlük maddeleri

Amortisman ve Kredi Sandığı öz varlığı

GEÇİCİ MADDE 1. — Amortisman ve Kredi Sandığının aktifi ve pasifi kayıtlı değer üzerinden Bankaya devredilir. Sandığın devir anındaki öz varlığı sermayeye mahsubedilir. Devir işlemi tamamlanmaya kadar Amortisman ve Kredi Sandığının tüzel kişiliği devam eder.

Amortisman ve Kredi Sandığı tarafından başlanmış olup da bu devir işleminin yapıldığı tarihe kadar tamamlanmamış olan işlemler Banka tarafından tamamlanır.

Sandığın, bankaya devredildiği tarihteki her türlü alacak ve borçları bankaya intikal eder.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

Banka Genel Müdürünün Banka Kredilerini Tanzim Komitesi Üyeligi.

MADDE 24. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 24 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

İhtiyatların yatırılması

MADDE 25. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 25 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Bankalar ve ödünç para verme işleri kanunlarına tabi olmayan muameleler

MADDE 26. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 26 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

154 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin değiştirilmesi

MADDE 27. — 13.12.1960 tarih ve 154 sayılı Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Amortisman ve Kredi Sandığının bu kanuna bağlı cetvelde yazılı daire, teşekkül, banka ve kurumlara kendi kanununa göre yaptığı ikrazların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ödenmemiş taksitleriyle işlenmiş faizleri ve 28.2.1966 tarihine kadar vâdesi gelecek taksitlerine dâhil resülmal miktarları ve vâdesi bu tarihten sonra gelecek taksit resümlerinin konsolidasyon şümulüne giren faizleri 9 ncu madde hükmü dairesinde tahkim ve itfa olunur. 28.2.1966 tarihinden sonra vâdesi gelen taksitlerin resümlala tekabül eden kısımlarının konsolidasyon şümulüne giren faizleri üzerinden 9 ncu madde gereğince çıkarılacak tahvillerin verilmiş tarihi ile taksitlerin vâde tarihleri arasındaki süreler için % 6 nisbeti ile hesaplanan faizler Hazinece borçlanılacak miktardan indirilir.

Tüzük

MADDE 28. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 28 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Amortisman ve Kredi Sandığının kaldırılması

MADDE 29. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 29 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

BÖLÜM : VI

Geçici hükümler ve yürürlük maddeleri

Amortisman ve Kredi Sandığı öz varlığı

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

İç Finansman Fonu

GEÇİCİ MADDE 2. — Amortisman ve Kredi Sandığında kurulmuş bulunan iç finansman fonu, bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra en çok üç yıllık bir süre ile Bankada bırakılabilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Devlet Yatırım Bankası, bu kanunun yürürlüğe girdiği günden başlayan iki aylık sürenin sonunda çalışmaya başlar. Bu dönemde Banka için yapılacak giderler, Amortisman ve Kredi Sandığınca karşılanır.

Amortisman ve Kredi Sandığının tasfiyesine, Bankanın çalışmaya başladığı günden bir gün öncesi itibariyle başlanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunla kaldırılan Amortisman ve Kredi Sandığı Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinden, Bankanın çalışmaya başladığı gün geçici görev, hastalık, izin gibi kanuni sebeplerle görevleri başında bulunmayanların, Banka kuruluşunda aylıklı veya ücretli bir göreve atandıklarında, işe başlama kaydı aranmaksızın, aylık ve ücretlerinin ödenmesine devam olunur.

Yürürlük hükmü

MADDE 30. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme hükmü

MADDE 31. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Geçici Ko. kabul ettiği metin

İç finansman fonu

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Devlet Yatırım Bankası 1.1.1964 tarihinde çalışmaya başlar. Bu tarihe kadar banka için yapılacak giderler, Amortisman ve Kredi Sandığına karşılanır. Amortisman ve Kredi Sandığının tasfiyesine, 31.12.1963 tarihi itibarıyla başlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük hükmü

MADDE 30. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 30 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

Yürütme hükmü

MADDE 31. — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 31 nci madde aynen kabul edilmiştir.

